

LUKU 5

OPPIMISTA JA

HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ

KOULUTYÖN

JÄRJESTÄMINEN

Normaalikoulun paikallinen sisältö
päivitetty 1.8.2023

SISÄLLYSLUETTELO:

LUKU 5 OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN

5.6	Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyö Rauman normaalikoulussa	3
5.6.1	Hyvä ja turvallinen koulupäivä	3
5.6.2	Oppilaiden osallisuus	9
5.6.3	Yhteinen vastuu koulupäivästä, kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen, seuraaminen ja niihin puuttuminen	11
5.6.4	Kodin ja koulun yhteistyö	13
5.6.5	Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa	18
5.6.6	Kasvatuskeskustelut ja kurinpitotoimien käyttö	18
5.6.7	Opetuksen erilaiset tavat ja opetus erityisissä tilanteissa	19
5.6.8	Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta	21

LUKU 5 OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN

5.6. Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyö Rauman normaalikoulussa

5.6.1 Hyvä ja turvallinen koulupäivä

Koulun tilat, ympäristö ja turvallisuus

Rauman normaalikoulun ulkoalueena on piha-alue, josta osa on oppilaiden oleskelutilana välituntisin. Välituntialueen rajat selvennetään oppilaille joka lukuvuoden alussa ja välitunneille on laadittu omat ohjeensa. Turun yliopiston Rauman kampuksen aluetta käytetään laajemmin hyväksi ulkoliikunnassa ja teemapäivinä, mutta niillä alueilla ei saa oleskella koulupäivän aikana muuten kuin ryhmästä vastuussa olevan opettajan luvalla järjestyssääntöjä ja opettajan ohjeita noudattaen. Yliopiston puutarha ja siihen kuuluva kasvihuone ovat myös opetuskäyttöön kuuluvia tiloja, joissa työskentely tapahtuu puutarhan henkilökunnan opastuksella ja ryhmästä vastaavan opettajan vastuulla.

Opetushenkilöstö vastuullisena ja opetusharjoittelijat opettajan työhön perehtyvinä valvovat oppilaiden välitunteja sisä- ja ulkotiloissa sekä ruokailu- ja välipalatilanteissa lukuvuosittain laadittujen valvontalistojen mukaan, joihin tehtävistä tilapäisistä muutoksista opettajat voivat sopia keskenään. Rehtori on vastuussa, että valvonta suoritetaan ja paikalle on määrätty aina valvoja, mikäli joku opettajista on estynyt.

Koulu on rakennettu esteettömäksi ja liikuntarajoitteisille on liuskoja ja hissi sekä inva-WC. Eri kerroksissa on oppimaisematiloja, joita hyödynnetään opiskeluun ja oleskeluun. Kirjasto on hajautettu eri kerroksiin. Erikoisluokkia tai erityisiin tarkoituksiin soveltuvia tiloja on eri puolilla koulua. Eri opiskelutiloissa työskentelevistä oppilaista vastaa kyseisen tunnin opettaja tai opettajat yhdessä ja he ohjeistavat oppilaita turvallisuudessa ja sääntöjen noudattamisessa. Opettaja arvioi oppilaiden iän ja oppilastuntemuksen perusteella, missä oppilaat voivat työskennellä turvallisesti. Opettajan on tiedettävä oppilaiden sijoittuminen opetukseen käytettävissä yhteisissä tiloissa ja mietittävä valvonnan tarve. Oppilaiden on aina noudatettava koulun järjestyssääntöjä ja muita työskentelystä ja käyttäytymisestä laadittuja tai opettajan suullisesti antamia ohjeita. Käsityötiloja on yliopiston muissa rakennuksissa. Käsityötä opettavat opettajat tai niissä tiloissa tilapäisesti ryhmänsä kanssa opettavat opettajat ohjeistavat tarvittaessa yhteisten sääntöjen lisäksi oppilaiden siirtymisen ja liikkumisen sekä työskentelemisen näissä tiloissa.

Koulun ylläpitämällä iltapäiväkerho Leppiksellä on omat tilansa rakennuksen alimmassa kerroksessa. Iltapäiväkerhon vastuunjako ja toiminnan tavoitteet sekä mahdolliset ohjeistukset ovat heitä koskevassa aamu- ja iltapäivähoidon suunnitelmassa erikseen.

Ruokalahenkilökunta ja siistijät työskentelevät koulun tiloissa ja ovat osa koulu yhteisöä, vaikka heillä on eri työnantaja kuin koulun henkilöstöllä. Myös he ja koulun muu kuin opetushenkilöstö puuttuvat turvallisuusasioihin, mikäli on tarvetta. Oikeus määrätä turvallisuutta vaarantavalle oppilaille kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019, 17.6.2020, 3.12.2020
22.6.2022 ja 12.6.2023

Koulu on turvallisuuden kannalta hyvin suunniteltu ja monipuolisia tarkastuksia tilojen kunnosta ja terveellisyydestä tehdään säännöllisesti. Myös liikenne koulun ympäristössä on pyritty suunnittelemaan turvalliseksi. Koulun alueesta urheilukentän puoleinen osa on aidattu ja se estää myös suoran pääsyn vilkkaasti liikennöidylle kadulle. Koululla on erikseen turvallisuusohjeet liikenteessä liikkumiseen.

Oppilaiden kyyditseminen eri kulkuneuvoilla saattaa aiheuttaa riskitilanteita, samoin parkkialueella liikkuminen. Koulun vieressä oleva parkkialue on pääsääntöisesti henkilöstön käytössä. Huoltajat saavat joka lukuvuoden alussa ohjeet oppilaiden kuljettamisesta. Ohjeistuksessa liikenne parkkipaikalla pyritään rajaamaan mahdollisimman vähäiseksi. Kaikki henkilöstöön kuuluvat seuraavat tilannetta.

Oppilaita ohjeistetaan usein turvallisesta liikkumisesta ja siitä keskustellaan luokissa erityisesti, jos oppilaita askarruttavat vaarat liikenteessä. Huoltajille annetaan tarvittaessa Wilman kautta ja oppilaille keskusradiokuulutuksien tai keskustelujen avulla turvallisuuteen liittyviä muistutuksia tai lisäohjeita.

Usean henkilön havaitsema varomattomuuden lisääntyminen koulun alueella liikkumisessa tai yksikin läheltä piti – tilanne lisää valistusta ja pohdintaa turvallisuuden varmistamisesta. Riskikäyttäytymisellään itselleen tai toisille vaaratilanteen aiheuttaneen oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian. Asian havainnut tai muualta tietoonsa saanut opettaja keskusteleo hänen kanssaan, ohjeistaa oppilasta ja viestittää asiasta hänen huoltajilleen.

Kuvausta hyvästä ja turvallisesta koulupäivästä voidaan tarkastella luvussa 4 olevan toimintakulttuurikuvan perusteella. Siinä on nostettu esiin sisällöt, joita pyritään koko ajan kehittämään. Hyvinvoinnin ja turvallisen arjen osiossa ovat turvallinen ja viihtyisä kouluympäristö, tapaturmien ehkäiseminen, kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen, opiskeluhoito, oppimisen tuki, iltapäiväkerho ja koulun muut kerhot, kouluruokailu, fyysinen hyvinvointi, mielen hyvinvointi. Kuulluksi tuleminen ja merkityksellisyyden tunne sekä rauhallinen ja hyväksyvä ilmapiiri ovat yhdistäviä tekijöitä muihin toimintakulttuurikuvan osiin.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta luvusta 4:

Opiskeluhoito kuvataan opiskeluhoiltosuunnitelmassa, jonka osana ovat suunnitelmat

- **Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä, syrjinnältä ja väkivallalta**
Suunnitelma on myös koulun kotisivuilla.

- **Kriisisuunnitelma** (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)
Kriisisuunnitelman julkaiseminen arvioidaan siihen liittyvien toimien paljastumisen riskin mukaan.

Oppimisen tuki on luvussa 7.

Koulussa työskentelevät aikuiset huolehtivat, että koulussa vallitsee myönteinen ilmapiiri, ja ympäristö on terveellinen ja turvallinen. Jokaisen oppilaan on tunnettava, että hänestä välitetään ja huolehditaan. Tavoitteena on oppilaiden hyvän oppimisen lisäksi hyvä psyykinen, sosiaalinen ja fyysinen hyvinvointi.

Terveellisestä, turvallisesta ja viihtyisästä kouluympäristöstä huolehtiminen

Fyysisen kouluympäristön turvallisuudesta vastaavat rakennusten omistaja, huollosta ja kunnostuksesta huolehtivat tahot sekä yliopiston tilapalvelun henkilöt. Rauman normaalikoulussa jokainen henkilökuntaan kuuluva on velvollinen ilmoittamaan havaitsemastaan turvallisuusriskistä koulun sisä- tai ulkotiloissa. Opettajat valvovat ja puuttuvat toimintaan tai käyttäytymiseen, joka voisi aiheuttaa oppilaille fyysisen tai terveydellisen vaaratilanteen tai voisi vaikuttaa hänen henkiseen hyvinvointiinsa haitallisesti.

Koulussa toimii turvallisuusryhmä, jonka tehtävänä on pelastussuunnitelman ja turvallisuusohjeiden päivitys yhteistyössä yliopiston turvallisuusasiantuntijan kanssa. Ryhmä organisoii mm. turvallisuusharjoituksia ja ehdottaa tarpeellisia koulutuksia henkilöstölle sekä seuraa ja kehittää aktiivisesti omavalvontaan perustuvaa turvallisuuskulttuuria koulun sisällä.

Turun yliopistolla on Läheltä piti – toimintamalli. Mallin mukaan vaaratilanne, jossa ei ole tapahtunut vahinkoa, mutta tapaturman sattuminen on ollut lähellä, raportoidaan turvallisuusriskien kartoittamiseksi ja turvallisuuden kehittämiseksi. Lomakkeella voi tehdä myös ns. turvallisuushavaintoilmoituksen, jonka tarkoituksena on kiinnittää huomio tilanteisiin tai olosuhteisiin, jotka jossain tapauksessa voivat aiheuttaa vaaratilanteita. Koulun sisäisesti vaaratilanteeseen reagoidaan heti ja mietitään tarvittavia toimenpiteitä. Yliopiston turvallisuusasiantuntijoilta saadaan asiantuntevia neuvoja ja ohjeita. Rauman normaalikoulussa on myös oma sisäinen ilmoitustapa eli turvallisuusvalikko, jolla pyritään seuraamaan riskitilanteita, niiden ehkäisyä ja tekemään parannuksia turvallisuuteen.

Koulussa tehdään säännöllisesti palotarkastuksia, koulun terveystarkastuksia ja turvallisuuskartoituksia, rakennusten erilaisia kuntoselvityksiä jne. Yhteistyöstä ja käytänteistä kouluympäristön terveellisyyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvässä tarkastuksessa noudatetaan Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen antamaa ohjeistusta. Tarkastuksen tuloksista tiedotetaan myös henkilöstölle, oppilaille ja huoltajille.

Koulun Työrauhapakettin järjestyssäännöt sisältävät turvallisuuden ja viihtyvyyden ylläpitämiseen liittyviä sääntöjä ja ohjeita. Koulutyön aikana ilmeneviin yllättäviin ongelmakohtiin puututaan välittömästi antamalla oppilaille ohjeistuksia ja tarvittaessa niistä tiedotetaan myös huoltajille. Tapaturmien ehkäisemisestä, ensiavun järjestämisestä ja hoitoonohjauksesta on erillinen suunnitelma koulun kotisivuilla.

Oppilailla voi olla koulukuljetuksia tai heillä voi olla perusteltu syy oleskella koulun tiloissa esim. koulun järjestämää kerhoa odottaessaan. Näihin tilanteisiin vastuukysymysten osalta on laadittu turvallisuusohje koulukuljetusten ja kerhojen odotusajoista. Ohje on koulun kotisivuilla.

Kouluympäristön viihtyisyyteen kiinnitetään huomiota jokapäiväisessä arjessa ja opetetaan oppilaille vastuuta ympäristöstä huolehtimisesta. Käyttäytymisen tavoitteissa yhtenä neljästä tavoitealueesta on yhteisen ympäristön kunnioittaminen. Käyttäytymisen tavoitteista on enemmän jäljempänä tässä luvussa.

Rauman normaalikoulussa on turvallisuuteen liittyviä suunnitelmia, oppaita, ohjeita tai sääntöjä, joiden päivityksestä päätetään erikseen tai osana työsuunnitelmaa. Niihin voidaan tehdä muutoksia, joista tiedotetaan oppilaille erikseen sovitulla tarkoituksenmukaisella tavalla ja huoltajille Wilman kautta ja pääsääntöisesti ne julkaistaan koulun kotisivuilla. Oppilaat ja huoltajat osallistuvat suunnitelmien valmisteluun. Näihin alla mainittuihin asiakirjoihin on edellä viitattu tai niihin mahdollisesti tullaan viittaamaan tässä luvussa eri kohdissa. Osaa näistä käsitellään muissa luvuissa tarkemmin.

- **Pelastussuunnitelma ja turvallisuusohjeita** (Intrassa ja henkilöstön käytössä)
- **Turvallisuusilmoitus/läheltä piti -ilmoitus** (Intrassa ja henkilöstön käytössä)
- **Turvallisuusvalikko** (osana turvallisuusohjeita ja koulun sisäisessä käytössä)
- **Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa** (erikseen tarkastusohjeet ja toimintamalli, joka noudattaa THL:n antamia tarkastusohjeita)
- **Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä, syrjinnältä ja väkivallalta** (opiskeluhoitosuunnitelmassa ja erillisenä)
- **Toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi seuraamiseksi ja niihin puuttumiseksi** (erillisenä suunnitelmana)
- **Kriisisuunnitelma** (opiskeluhoitosuunnitelmassa)

- **Työrauhapaketti**, jossa on järjestyssäännöt ja muita ohjeita sekä koulun toimet järjestyssääntöjen ja työrauhan rikkomisen puuttumiskeinoista ja seuraamuksista sekä kurinpitotoimista (erillisenä suunnitelmana)
- **Tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus Rauman normaalikoulussa** (erillisenä suunnitelmana)
- **Turvallisuusohje koulukuljetusten ja kerhojen odotusajasta** (erillisenä ohjeena)
- **Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma** (erillisenä suunnitelmana)

Fyysinen, sosiaalinen ja henkinen hyvinvointi

Rauman normaalikoulussa on tavoitteena aktivoida oppilaita päivittäiseen liikuntaan: välituntiaktiiviteettien kehittäminen, erilaiset liikuntatempaukset sekä oppilaiden kannustaminen hyötyliikuntaan koulussa, koulumatkoilla, kotona ja vapaa-ajalla. Koulussa pyritään mahdollistamaan oppimisympäristöissä erilaisten työasentojen käyttäminen ja ohjaamaan oppilaita istumisen sijasta myös seisomaan, mikäli se oppimistilanteessa on mahdollista. Monissa kalusteissa on huomioitu seisovassa asennossa työskentely. Oppimisympäristöjä kehitetään monimuotoisiksi paitsi terveyden, myös viihtyvyyden kannalta.

Opiskeluhoitosuunnitelmassa on oppilaalle annettavasta sosiaalisen ja henkisen hyvinvoinnin tuesta.

Käyttäytymisen tavoitteet

Koulun kasvatustavoitteet avautuvat normaalikoulun arvoperustan kautta (luvussa 2). Laajemmin opetussuunnitelman perusteista nousevat kulmakiveksi ihmisoikeudet ja muiden arvostaminen. Normaalikoulun arvoperustassa kuvatusti oppilaan kasvu ja kehittyminen ovat yhteydessä aikuisten toimintaan. Käyttäytymisen tavoitteet liittyvät erityisesti aikuisen esimerkkiin (ole hyvä esikuva) ja oppilasta kunnioittavaan toimintaan (toimimalla oikeudenmukaisesti saat myös kunnioitusta), joka vahvistaa oppilaan halua sitoutua yhteisöön ja yhteisiin normeihin. Arvoperustassa esitetyt käsitteet tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta vaaliva, rehellinen ja oikeudenmukainen, ja sosiaalinen yhteisön jäsen, tarkentuvat konkreettisissa käyttäytymisen tavoitteissa. Myös vastuullisuus on tärkeä perusta hyvälle käyttäytymiselle.

Toimintakulttuurikuva sisältää myös käyttäytymisen osuuden. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta vastaa opiskeluhoitoryhmä ja suunnitelma on erillisenä. Moninaisuuden arvostamisen merkityksestä on kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisemisen suunnitelmassa. Järjestyssäännöt ja muut ohjeet sisältyvät Työrauhapaketti -kokonaisuuteen, jossa ovat myös käyttäytymisen tavoitteet ja niiden arviointi.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta luvusta 4:

Oppimiskäsityksen tärkeä peruspilari on, että oppiminen on yhteisön hyvän elämän rakentamista. Yhteisö tarvitsee aina toimiakseen sopimuksia ja sääntöjä. Oppimiskäsityksessä korostetaan, että oppilasta ohjataan ottamaan huomioon toimintansa seuraukset ja vaikutukset muihin ihmisiin ja ympäristöön. Tämä periaate luo pohjan myös käyttäytymisen tavoitteille.

Käyttäytymisessä on 4 tavoitealuetta:

1. Arvostan itseäni ja erilaisuutta

Oppilas, jolla on terve itsetunto, arvostaa itseään ja muita. Hänellä ei ole tarvetta korostaa omaa erinomaisuuttaan muita halventavasti. Hän ei kiusaa eikä syrji ketään. Hän kykenee yhteistyöhön kaikkien kanssa, vähättelemättä ketään toista ominaisuuksien tai osaamistason takia. Hän puhuu toisille asiallisesti, eikä loukkaa tai häiritse muita omalla käytöksellään. Itseään ja toisia arvostava oppilas kannustaa muita ja edistää hyvää ilmapiiriä.

Itseään ja toisia arvostava oppilas:

- toimii rehellisesti
- toimii oikeudenmukaisesti
- ei kiusaa, syrji tai vähättele ketään
- tekee yhteistyötä ja kannustaa muita
- käyttää asiallista kieltä
- edistää toiminnallaan hyvää ilmapiiriä
- ei kiistele eikä riitele muiden kanssa

2. Arvostan omaa ja muiden työtä

Omaa ja muiden työtä arvostava oppilas käyttäytyy kunnioittavasti kaikissa opiskelutilanteissa. Hän pyrkii tekemään parhaansa häiritsemättä muiden työskentelyä. Hän ei arvostelee negatiivisesti muiden töitä ja pitää arvossa omia saavutuksiaan.

Omaa ja muiden työtä arvostava oppilas:

- arvostaa opiskelutilannetta käyttäytymällä asiallisesti
- pitää omia töitään tärkeinä
- ei revi tai heittele omia töitään
- ei arvostelee loukkaavasti omaa tai toisen työtä
- työskentelee muita häiritsemättä

3. Kunnioitan yhteistä ympäristöä

Kouluyhteisön ympäristöön kuuluvat luonto ja ihmisen rakentama ympäristö. Koulussa on pihalue, eteiset, raput, käytävät, ruokala sekä lukuisat muut yhteiset tilat. Ryhmille tutuimpia ovat luokat, naulakot ja lähivessat. Yhteiseen ympäristöön kuuluvat myös paikat, joissa opiskellaan esim. koulun ulkopuolella. Ympäristön kunnioittaminen tarkoittaa viihtyisyyden ylläpitämistä mm. siisteyttä ja rauhallista ilmapiiriä vaalimalla. Luontoa suojellaan kaikelta haitalliselta toiminnalta.

Yhteistä ympäristöä kunnioittava oppilas:

- arvostaa luontoa
- ei vahingoita luonnon kasveja tai eläimiä
- edistää ympäristön pitämistä siistinä
- ei roskaa, riko tai jätä tavaroita laittamatta paikalleen
- käyttäytyy yhteisissä tiloissa rauhallisesti, että ei edes vahingossa turmelisi mitään

- ei vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta ja terveyttä

4. Noudatan yhteisiä sääntöjä ja hyviä tapoja

Koulun yhteiset säännöt on laadittu tasa-arvoisuuden, turvallisuuden ja viihtyvyyden takia sekä estämään itselle tai muille vahingollinen toiminta. Kurinpitotoimista on määrätty perusopetuslaissa. Työrauhapaketissa on määritelty normaalikoulun yhteiset toimintatavat sääntöjen rikkomuksista.

Yhteisiä sääntöjä ja hyviä tapoja noudattava oppilas:

- hyväksyy sääntöjen tarpeellisuuden
- noudattaa sääntöjä, eikä riko niitä tahallaan
- noudattaa hyviä tapoja: tervehtii, puhuu kohteliaasti, kiittää ja auttaa tarvittaessa

Käyttäytymisen tavoitteista tiedottaminen ja niistä keskusteleminen yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa

Oppilaille ja huoltajille selvitetään joka lukuvuoden alussa käyttäytymisen tavoitteet ja käyttäytymisen arviointi. Käyttäytymisen tavoitteisiin ja arviointiin on oppilailla mahdollisuus kommentoida ja ehdottaa muutoksia kunkin lukuvuoden lopussa tai oppilaskunta voi käsitellä käyttäytymisen tavoitteita ja arviointia. Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksyy opetussuunnitelmaan tehtävät muutokset.

Käyttäytymisen arvioinnista ja arviointikriteereistä on arvioinnin luvussa 6 ja Työrauhapaketissa.

5.6.2 Oppilaiden osallisuus

Oppilaiden osallisuutta korostetaan koulun arjessa monella tasolla. Osallisuutta on arkipäiväinen omista ja ryhmänsä asioista huolehtiminen ja aikuisten tai toisten oppilaiden kanssa keskusteleminen, kun suunnitellaan yhteistä toimintaa. Tavoitteena on, että oppilas vähitellen itse aktivoituu ja havaitsee ne kohdat, joissa hän voisi, haluaisi tai toiminnan kannalta hänelle olisi hyödyllistä ilmaista mielipiteensä ja osallistua suunnitteluun, toteuttamiseen, arviointiin ja kehittämiseen.

Toimintakulttuurikuvassa on nostettu keskeiset käsitteet oppilaiden osallisuus ja kouluun kiinnittyminen. Jälkimmäisestä on enemmän kohdassa 5.6.3. Oppilaiden osallisuutta vahvistavina nähdään: oppilaskunta, tuki- ja kummioppilastoiminta ja koulun työryhmät. Koulun ulkopuolisilla toimijoilla on merkitystä yhteiskunnallisen osallisuuden ja aktivoinnin virittäjinä. Koulun ulkopuolisista toimijoista on tässä luvussa jäljempänä. Huoltajien osallisuus kuuluu tähän osuuteen toimintakulttuurissa.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta luvusta 4:

Oppimisen, oppimisympäristöjen, työtapojen ja eriyttämisen suunnitteluun oppilaat osallistuvat opettajiensa johdolla, kun suunnitellaan opiskelua ryhmässä tai yksilöllisesti. He osallistuvat monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin lukuvuotta varten laaditun työsuunnitelman mukaan. Oppilas osallistuu myös omien asioidensa hoitamiseen, kuten itseään koskeviin tuen tai opiskeluhuollon palavereihin.

Oppilaiden mielipide huomioidaan joko niin, että kuullaan kaikkia oppilaita, käytetään oppilaskuntaa oppilaiden edustustona tai oppilailla on oma edustajajäsen jossakin koulun työryhmässä. Lisäksi oppilailla on mahdollisuus tehdä aloitteita oppilaskunnan postin kautta tai kertoa ehdotuksensa opettajille tai oppilaskunnan jäsenille. Oppilailla on edustaja opiskeluhuoltoryhmässä sekä tarpeen mukaan muissa työryhmissä, joista päätetään lukuvuosittain. Oppilaiden osallisuutta laajennetaan ja vahvistetaan koulun toimintakulttuurissa koko ajan.

Oppilas on toimijana koulun yleisellä tasolla suunnittelemassa, arvioimassa ja kehittämässä koulun toimintaa. Oppilaalla on oikeus osallistua opetussuunnitelman laatimiseen ja sanoa mielipiteensä opetussuunnitelman sisällöistä ja häntä on lain mukaan kuultava erityisesti järjestyssäännöistä ja käyttäytymisen arvioinnista päätettäessä. Tästä on kirjattu toimintaperiaatteet lukuun yksi. Koulun muihin suunnitelmiin oppilailla on myös mahdollisuus vaikuttaa.

Oppilaat vaikuttavat koulun ilmapiiriin tuki- ja kummioppilastoiminnan kautta. Koulutulokkaat saavat isommista oppilaista kummiluokan, jonka kanssa heillä on yhteistä toimintaa ja isommat oppilaat ovat pienten kummeja.

Vuosiluokilla 7–9 on tukioppilastoimintaa, jonka tarkoituksena on kouluviihtyvyyden lisääminen, uusien oppilaiden ryhmäytymisen tukeminen, erilaisten tapahtumien ja teemapäivien järjestäminen ja kiusaamisen ehkäisy. Tukioppilaat osallistuvat tukioppilaskoulutukseen, jossa he saavat käytännön esimerkkejä erityisesti ryhmäytymisen tukemiseen, joka on keskeisin toiminto.

Tukioppilaat valitaan 7. luokan keväällä; molemmilta luokilta ainakin neljä oppilasta. Asiasta kiinnostunut oppilas täyttää hakulomakkeen ja vanhemmat tukioppilaat, tukioppilasohjaajaopettajat sekä muut opettajat osallistuvat valintaan. Tukioppilaskausi kestää 2 vuotta alkaen 8. luokan syyslukukauden alussa. Kaikkiaan koulussa on kerralla ainakin 16 tukioppilasta.

Oppilaskunnassa on edustajat joka luokka-asteelta. Luokka äänestää oman edustajansa ja tälle varajäsenen, jotka molemmat osallistuvat kokouksiin. Oppilaskunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Edustajat välittävät käsitellyt asiat omalle ryhmälleen ja vastaavasti kokoavat ryhmänsä mielipiteet ja vievät ne oppilaskuntaan tiedoksi.

Oppilaskunta kokoontuu säännöllisesti ja ohjaajana on opettajakunnan valitsema opettaja, joka tukee kokoontumisia ja antaa pyydettyä apua ja tietoja oppilaiden käsiteltäväkseen valitsemiin asioihin. Oppilaskunta ehdottaa parannuksia koulun toimintaan eri tavoin: keskustelu rehtorien kanssa, kirjalliset aloitteet tai sähköpostilla tehdyt ehdotukset sekä mahdollisuus puheenvuoroon henkilöstökokouksissa. Oppilaiden edustajia osallistuu yleensä myös valtakunnallisille oppilaskuntapäiville

Oppilailla on mahdollisuus valita edustaja myös koulun ulkopuolella toimiviin lasten ja nuorten asioita käsitteleviin ryhmiin kuten Nuorisovaltuustoon tai Lasten Parlamenttiin sekä muihin Rauman kaupungin tai muun tahon järjestämiin lasten äänen esiin tuoviin toimintoihin tai edustustoihin näiden toimielinten päättämällä tavalla. Ne eivät ole koulun omaa toimintaa, mutta oppilaita kannustetaan yhteisten asioiden hoitamiseen, lasten asemaan vaikuttamiseen ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen.

Oppilaan osallisuudesta ja oikeuksista henkilökohtaisissa asioissa on enemmän oppilaan tuen luvussa 7 ja opiskeluhoitosuunnitelmassa.

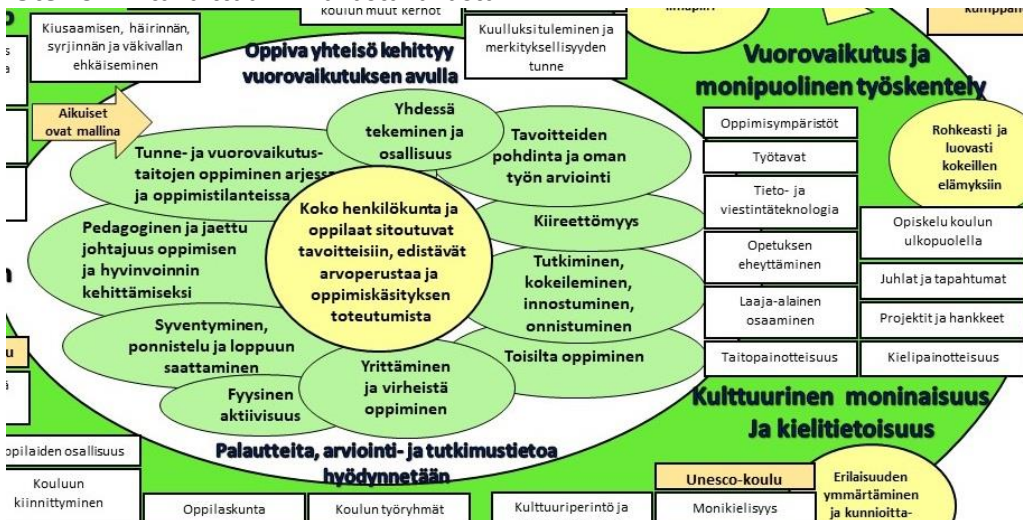
5.6.3 Yhteinen vastuu koulupäivästä, kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen, seuraaminen ja niihin puuttuminen

Koulun keskeisiä tavoitteita on kuvattu luvussa 2 arvoperustan ja oppimiskäsityksen kautta. Luvussa 4 on toimintakulttuurin kuvaus, jonka osia tarkennetaan eri luvuissa. Yhteinen vastuu koulupäivästä näkyy tarkastelemalla luvun 4 toimintakulttuurikuvaa, jonka keskiössä on periaate, että koko henkilökunta ja oppilaat sitoutuvat tavoitteisiin ja edistävät arvoperustaa ja oppimiskäsityksen toteutumista.

Oppivan yhteisön työskentelyn periaatteita ovat:

- tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppiminen arjessa ja oppimistilanteissa
- yhdessä tekeminen ja osallisuus
- tavoitteiden pohdinta ja oman työn arviointi
- kiireettömyys
- tutkiminen, kokeileminen, innostuminen, onnistuminen
- toisilta oppiminen
- yrittäminen ja virheistä oppiminen
- fyysinen aktiivisuus
- syventyminen, ponnistelu ja loppuun saattaminen
- pedagoginen ja jaettu johtajuus oppimisen ja hyvinvoinnin kehittämiseksi

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta luvusta 4:

Vuorovaikutuksesta ja monipuolisesta työskentelystä on opetussuunnitelman eri luvuissa ja koulun suunnitelmissa ja toimenpideohjelmissa.

Rohkeasti ja luovasti kokeillen elämyksiin:

- oppimisympäristöt (luvussa 4)
- työtavat (luvussa 4)
- tieto- ja viestintäteknologia (painopisteenä; luvussa 4 ja luvussa 3 laaja-alaisen osaamisen toteutuksena L5)
- opetuksen eheyttäminen (luvussa 4)
- laaja-alainen osaaminen (luvussa 3)
- taitopainotteisuus (painopisteenä; luvuissa 4, luvussa 12 ja taitoaineiden opetussuunnitelmissa)
- kielipainotteisuus (painopisteenä; luvussa 4, luvussa 10, luvussa 12 ja englannin kielen opetussuunnitelmassa)
- opiskelu koulun ulkopuolella (koulun työsuunnitelmassa)
- juhlat ja tapahtumat (koulun työsuunnitelmassa ja toimintasuunnitelmassa)
- projektit ja hankkeet (koulun työsuunnitelmassa ja koulun strategian toimenpideohjelmissa)

Yhteinen vastuu koulupäivästä on sitoutumista toimintakulttuurin toteuttamiseen ja toiminnan laadun kehittämiseen. Merkittävää kehittämistä ovat koulun työryhmätyöskentely, suunnittelupäivät, kokoukset, koulutukset sekä hankkeisiin ja projekteihin liittyvä kehittämistyö. Oppilaiden osallisuus huomioidaan aina, kun se on mahdollista.

Opettajien vastuista ja työnjaosta on enemmän luvussa 7 ja oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelmassa. Huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä on kohdassa 5.6.4.

Kouluun kiinnittymisen tavoite on huomioitu toimintakulttuurikuvassa oppilaan osallisuuden ja demokraattisen toiminnan kohdassa (ote edellä). Siihen liittyy olennaisesti kuulluksi tuleminen ja merkityksellisyyden tunne hyvinvoinnin ja turvallisen arjen kohdassa. Oppilaan osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemukset voivat liittyä poissaoloihin. Oppilaalle saattaa kehittyä ulkopuolelle jäämisen tunne, jota seuraa poissaolojen kierre. Poissaoloista on erikseen toimintamalli, joten sitä ei käsitellä tässä luvussa.

Toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi, seuraamiseksi ja niihin puuttumiseksi on koulun kotisivuilla. Oikealla on toimintamallista puuttumisen kynnyksen kuva, joka on isona myös luvun lopussa.

TOIMINTAMALLI OPPILAIDEN
POISSAOLJOJEN EHKÄISEMISEKSI,
SEURAAMISEKSI JA NIIHIN
PUUTTUMISEKSI RAUMAN
NORMAALIKOULUSSA

ENNAKATSEKÄISY
POISSAOLJOJEN SEURANTA
POISSAOLOHIN PUUTTUMISEN JA YHTEISTYÖ
TOIMINTAMALLIN SEURANTA
TURUN YLIOPISTO

Poissaoloihin puuttuminen on tärkeää oppilaan tulevaisuuden tukemista! Oppilas, huoltajat ja koulun henkilöstö toimivat aina yhteistyössä. Tarvittaessa pyydetään muiden asiantuntijoiden apua. Alla esitetyt huolen rajat ovat viitteellisiä. Jo yksikin luvuton poissaolo vaatii yhteydenoton kotiin!

Keskimäärin lapsi sairastaa ja on siksi poissa koulusta KOKO LUKUVEIKON aikana noin kahden viikon koulutuntien verran. Sairautumisesta on ilmoitettava! Muille poissaoloille pyydetään lupa etukäteen.

Poissaoloja kertyy: selityksenä epämääräinen tuntemus, "huonoa oloa, kipuja". Halu jäädä kotiin. Oppilaan kanssa keskustella. Kodin ja koulun yhteydenpito: "Onko huolla kotonasi tai koulussa?"

Poissaolot lisääntyvät: yksittäisiä tai tietyt päivät, epäselviä syitä, haluttomuutta lähteä koulun. 50 tunta aikaa olla ylittymässä nopeasti. Keskustelu oppilaan ja huoltajan kanssa. Tarvitaanko lisätukea?

Poissaolot jatkuvat ja häiritsevät oppimista sekä huolestuttavat monin tavoin. Kertymä aikaa olla jo 70 tuntia. Oppilaan lähtöä kotiin voidaan suunnitella. Suunnitelma ja lisätuen tarve!

Tuenta huolimatta poissaolo jatkuu: Oppiminen on kärsinyt merkittävästi. Huoli on ratkaistava ja tilapäisistä tuelle on lähtävä! Luokasta lähtötyö on vaarantunut! Suuri syyllisyyttä!

5.6.4 Koulun ja kodin yhteistyö

Rauman normaalikoulussa tehtävää yhteistyötä huoltajien kanssa on kuvattu monessa opetussuunnitelman luvussa tai suunnitelmassa.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta luvusta 4:

Yhteistyön peruseriaatteet opettajien, huoltajien ja oppilaiden välillä on esitetty jäljempänä olevassa taulukossa pääpiirteittäin ja tarkennuksia on eri luvuissa. Luvussa 1 on kuvattu huoltajien vaikuttamismahdollisuuksia koulun toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen: vaikuttaminen työsuunnitelmaan, toimintakulttuurin linjauksiin, opetussuunnitelmaan ja muihin koulun laatimiin suunnitelmiin.

Vanhemmilla on Vanhempainyhdistys ja edustajia koulun työryhmissä. Tavoitteena on toimintakulttuuri, jossa vanhemmat ovat tärkeä ja aktiivinen toimijaosapuoli.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö/ peruseriaatteet: opettajat, huoltajat, oppilaat

Toiminta/tavoite	Toimijat	Tehtävät/vastualueet
Kasvatustehtävä <ul style="list-style-type: none">tavoitteena on edistää lasten oppimisen edellytyksiä, turvallisuutta ja koko kouluyhteisön hyvinvointia	opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö) koti/huoltajat oppilaat	<ul style="list-style-type: none">henkilöstö vastaa kasvatuksesta ja opetuksesta koulussahenkilöstö tukee kotien kasvatustehtävää (kehityskeskustelut, muut tapaamiset ja yhteydenotot)annetaan huoltajalle tietoa mahdollisuudesta osallistua kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön, koulun toimintakulttuurin kehittämiseen sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseenannetaan huoltajalle tietoa oman lapsensa oppimisesta ja kasvusta sekä niitä mahdollisesti haittaavista tekijöistä tai huolenaiheistahuoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvattamisestahuoltaja on vastuussa siitä, että oppilas suorittaa oppivelvollisuutensahuoltaja saa koulusta tietoa lapsensa oppimisesta, kasvun edistymisestä ja mahdollisesta tuen tarpeestahuoltajalla on mahdollisuus osallistua koulun toimintaan toimintasuunnitelmassa tai opetussuunnitelmassa suunnitellulla tavalla (opetussuunnitelmatyö, oppimisen tavoitteet, oppimisympäristöt, työtavat, oppimisen tuki, opiskeluhoolto, arviointi, todistukset, opiskeluun liittyvät valinnat, lukuvuoden tapahtumat)oppilaat noudattavat koulun järjestyssääntöjä ja toimivat turvallisuusohjeiden mukaanoppilaat osallistuvat koulun toimintakulttuurin kehittämiseen, opetuksen ja toiminnan suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseenoppilaat kasvavat osallisuuteen monissa koulun toiminnoissa
Yhteistyön edellytysten turvaaminen ja kehittäminen <ul style="list-style-type: none">lähtökohtana on	opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö)	<ul style="list-style-type: none">koulu on vastuussa yhteistyön kehittämisestähenkilöstö on aloitteellinen ja aktiivinen toimijahenkilöstön on tiedotettava ja keskusteltava huoltajan, opettajan ja oppilaan oikeuksista ja velvollisuuksista siitä annettujen lakien, säädösten ja koulun omien ohjeiden mukaisesti

<p>osapuolten keskinäinen kunnioitus</p> <ul style="list-style-type: none">• otetaan huomioon perheiden erilaisuus, yksilölliset tarpeet ja kieli- ja kulttuuritausta• huomioidaan etävanhempi tai muu laillinen huoltaja	<p>koti/huoltajat</p> <p>oppilaat</p>	<ul style="list-style-type: none">• annetaan huoltajille tietoa opetussuunnitelmasta, opetuksen järjestämisestä, arvioinnista, oppilaan tuen tarpeesta ja tuen saannin mahdollisuuksista (koulun tiedotteet, koulun kotisivut, vanhempainillat, henkilökohtaiset tapaamiset ja yhteydenotot)• huoltaja osallistuu lapsensa koulunkäyntiin liittyviin tilaisuuksiin ja tapaamisiin voidakseen tukea lapsensa koulunkäyntiä mahdollisimman hyvin• huoltaja seuraa aktiivisesti koulun tiedottamista• Oppilas osallistuu häntä koskevaan päätöksentekoon ikä ja käsityskyky huomioon ottaen. Oppilas on mukana häntä koskevien suunnitelmien laatimisessa ja päätöksenteossa.
<p>Koulunkäynnin ongelmatilanteet</p> <ul style="list-style-type: none">• tavoitteena on lapsen koulunkäynnin turvaaminen, oppimisen edellytysten varmistaminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen.	<p>opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö)</p> <p>koti/huoltajat</p> <p>oppilaat</p>	<ul style="list-style-type: none">• koulu tiedottaa opiskeluhoillon toiminnasta ja toimintamalleista• opiskeluhoito perustuu eri tavoin tukea tarvitsevien lasten huomaamiseen mahdollisimman nopeasti• poissaolojen ehkäisystä, seuraamisesta ja niihin puuttumisesta toimitaan laaditun toimintamallin mukaan• koulussa on ohjeistuksia erilaisten ongelmatilanteiden hoitamiseen• koulun ulkopuolista tukea hyödynnetään tarvittaessa• huoltaja on velvollinen ilmoittamaan koululle oppilaan poissaolosta saman päivän aikana toimintamallin mukaan• huoltaja toimii yhteistyössä koulun kanssa• huoltajaa kuullaan Työrauhapaketin ohjeistusten mukaan• Oppilas saa tietoa koulun opiskeluhoillosta, omista oikeuksistaan ja tarjottavasta tuesta (opiskeluhoitosuunnitelmassa tarkemmin)• oppilasta kuullaan Työrauhapaketin ohjeistusten mukaan ennen seuraamuksia tai kurinpitotoimia
<p>Yksittäisen oppilaan tietojen käsittely ja kirjalliset luvat</p>	<p>opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö)</p>	<ul style="list-style-type: none">• henkilöstö antaa tietoa huoltajalle oppilasta koskevien tietojen käsittelyyn, tiedonsaantiin, niiden luovuttamiseen ja salassapitoon

	<p>koti/hooltajat</p> <p>oppilaat</p>	<p>liittyvistä asioista</p> <ul style="list-style-type: none">• henkilöstö kirjaa yksittäisten oppilaiden opetukseen liittyvät tiedot saamiensa ohjeiden mukaisesti Wilma - järjestelmään• opiskeluhooltoon liittyvät yksittäistä oppilasta koskevat asiat kirjaavat opiskeluhooltohenkilöstöön kuuluvat (terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi) omiin rekistereihinsä• opiskeluhooltorekisteriin kirjataan oppilasta koskevat tiedot määräysten mukaan• huoltajalle ja oppilaalle selvitetään mahdollisen kirjallisen suostumuksen merkitys oppilasta koskevan asian käsittelyssä• huoltaja ymmärtää yhteistyön merkityksen oppilaan kasvun, kehityksen ja oppimisen tulemisessa• huoltaja ymmärtää mahdollisen kirjallisen suostumuksen merkityksen oppilasta koskevan asian käsittelyssä• oppilas saa tietää millaisia asiakirjoja ja merkintöjä hänestä on tehty• oppilas ymmärtää mahdollisen kirjallisen suostumuksen merkityksen häntä koskevan asian käsittelyssä
<p>Erossa asuvien huoltajien huomioiminen</p> <ul style="list-style-type: none">• tavoitteena on turvata tiedon kulku ja yhteydenpito kodin ja koulun välillä tasapuolisesti huoltajat huomioiden	<p>opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö)</p> <p>koti/hooltajat</p> <p>oppilaat</p>	<ul style="list-style-type: none">• henkilöstö luo pohjan huoltajien yhteistyön kehittämiseksi kehittämällä vuoropuhelua tukevia yhteistyömuotoja• erossa asuva huoltaja huomioidaan hänen toivomallaan tavalla, mikäli se on mahdollista toteuttaa• molempien huoltajien osallisuus pyritään turvaamaan heidän lapsensa tarvitessa selvityksiä tai tukea oppimisen suhteen tai järjestettäessä opiskeluhoollollisia tukitoimia• huoltajat voivat tukea lapsensa koulunkäyntiä osallistumalla aktiivisesti yhteydenpitoon koulun kanssa• Oppilaan mielipidettä vanhempien osallisuudesta hänen asioidensa käsittelyssä kuullaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain edellyttämällä tavalla.

<p>Yhteistyön seuranta ja arviointi</p> <ul style="list-style-type: none">tavoitteena on jatkuvasti arvioida ja kehittää yhteistyötä kodin ja koulun välillä sekä huomioida oppilaan oikeudet osallistua itseään koskevien asioiden käsittelyyn	<p>opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö)</p> <p>koti/huoltajat</p> <p>oppilaat</p>	<ul style="list-style-type: none">koulu arvioi yhteistyön toimivuutta ja tyytyväisyyttä opetussuunnitelmassa ja työsuunnitelmassa esitetyllä tavallahuoltajat osallistuvat yhteistyön arviointiin ja kehittämiseen erikseen sovitulla tavallaoppilas oppii vaatimaan oman osallisuutensa toteutumisesta itseään koskevissa asioissaoppilas uskaltaa ehdottaa parannuksia yhteistyöhönoppilailla on mahdollisuus vaikuttaa suoraan, arviointipalautteiden, keskustelujen tai oppilaskunnan kautta yhteistyön tekemiseen yleisestiyhteistyöstä, seurannasta, arvioinnista ja kehittämisestä on useissa opetussuunnitelman luvuissa lisää
--	---	---

5.6.5 Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

Koulun henkilöstö tekee tarvittaessa yhteistyötä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa, pääosin kaupungin tai seutukunnan palveluja tuottavien lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien organisaatioiden tai toimijoiden kanssa. Yhteistyötahot ja niiden toiminta on esitetty Rauman kaupungin lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointisuunnitelmassa ja useat toimijat liittyvät opiskeluhaullollisten tukitoimien järjestämiseen.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta luvusta 4:

Yhteistyötä tehdään erityisesti lastensuojelun ja erikoissairaanhoidon, varsinkin lasten- ja nuortenpsykiatrisen poliklinikan ja sairaalaosaston kanssa. Nuorten hyvinvointiin keskittyneiden toimijoiden kanssa tehdään tarvittaessa yhteistyötä, jolloin yhdyshenkilönä on yleensä terveydenhoitaja tai kuraattori.

Satakunnan alueella on poliisin ja sosiaalitoimen toimipiste Ankkuri, jossa pyritään puuttumaan päihteitä kokeilleiden ja ensi kertaa rikoksiin syyllistyneiden nuorten asioihin nopeasti. Rauman kaupungilla on yhtenäinen malli kaikkia kouluja varten huumeiden käytön tai käytön epäilyn selvittämiseksi. Se on erillisenä suunnitelmana koulun kotisivuilla.

Yhteistyössä muiden organisaatioiden, yritysten ja eri toimijoiden kanssa noudatetaan mahdollisia opetushallituksen antamia ohjeistuksia. Yhteyksiä eri toimijatahoihin on vaihtuvasti lukuvuosittain. Laajemmin koulun yhteistyö on monipuolista aina kansainväliselle tasolle asti. Tällainen yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja kumppanuuden toiminta on merkittävää ja parhaimmillaan se voi vaikuttaa oppilaiden hyvinvointiin ja pedagogiikan kehittämiseen.

Yhteisöstä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa on koulun kotisivuilla:

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus YVV.

5.6.6 Kasvatuskeskustelut ja kurinpitotoimien käyttö

Rauman normaalikoulussa on erillinen Työrauhapaketti, joka sisältää perusopetuslain mukaisen ohjeistuksen kasvatuskeskustelujen ja kurinpitotoimien käytöstä. Työrauhapaketissa on koulun järjestyssäännöt, muita ohjeita, työrauhahäiriöihin ja rikkeisiin puuttumisen yhtenäiset toimintatavat ja niihin liittyvät järjestelyt sekä mahdollinen tuki.

Työrauhan ja turvallisen opiskeluympäristön ylläpitämiseen ja kehittämiseen pyritään pedagogisilla ratkaisulla, yhteisöllisyyttä vahvistamalla ja kehittämällä koko koulun toimintakulttuuria. Yhteisöllinen ja yksilöllinen opiskeluohjelmallinen tuki on tärkeää, mutta tärkeintä on oppilaan kuulluksi tuleminen ja merkityksellisyyden tunteen kokemus jokaisena koulupäivänä. Moninaisuuden arvostaminen on yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisen kannalta keskeistä. Yhtenäinen toimintakulttuuri ja yhteiset toimintatavat vahvistavat luottamuksellista ja turvallista ilmapiiriä.

Opettajakunta perehdytetään Työrauhapaketin sisältöön lukuvuoden alussa. Huoltajille ja oppilaille tiedotetaan Työrauhapaketin sisällöstä lukuvuoden alussa yhdessä järjestyssääntöjen ja käyttäytymisen tavoitteiden ja arviointikriteerien kanssa. Koulussa seurataan kasvatuskeskustelujen ja kurinpitotoimien toteutumista lukuvuosittain ja arvioidaan niitä tilastollisesti sekä työrauhan kehittämisen kannalta.

Työrauhapaketti on koulun kotisivuilla

5.6.7 Opetuksen erilaiset tavat ja opetus erityisissä tilanteissa

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus, yhdysluokkaopetus, vuosiluokkiin sitomaton opetus ja joustava perusopetus

Rauman normaalikoulussa ei tällä hetkellä anneta yhdysluokkaopetusta. Kun etäyhteyksiä hyödyntävä opetus lain tai hallinnollisten määräysten antamin valtuuksin mahdollistuu, sitä kehitetään, sen tavoitteet, käytännöt, toimintatavat ja toimijoiden vastuut hyväksytetään osaksi opetussuunnitelmaa kasvatustieteiden tiedekunnan dekaanin päätöksellä.

Normaalikoulussa vuosiluokkiin sitomattomasti opiskelevalle oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma. Vuosiluokkien 7–9 oppilas voidaan oppilaan ja huoltajan hakemukseen perustuen hyväksyä opiskelemaan Rauman kaupungin järjestämään joustavan perusopetuksen ryhmään. Kyseessä on silloin alisuoriutuva, opiskelumotivaatioltaan heikko tai syrjäytymisvaarassa oleva oppilas.

[Yksittäisen oppilaan siirtymisestä vuosiluokkiin sitomattomaan opetukseen](#) ja ohjeistus opinto-ohjelmasta on laadittu erikseen.

Opetus erityisissä tilanteissa

Jos oppilas ei pitkäaikaisen sairauden vuoksi voi osallistua kouluopetukseen, mutta hänen terveydentilansa sallii opiskelun esimerkiksi kotona, voidaan opetus suunnitella yksilöllisesti. Opetus voidaan järjestää antamalla oppilaalle ohjausta, oppimateriaalia ja oppimista tukevaa arviointipalautetta kotiin, jolloin hän saa opetussuunnitelman mukaista opetusta. Oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma ja oppilaan ja huoltajan kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Jos hänet on otettu tai siirretty erityisopetukseen, tehdään kirjaukset henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS). Kun oppilas palaa kouluun sairauden jälkeen, hänellä annetaan tarvittava tuki esim. tukiopetuksena. Lyhyiden sairausjaksojen aikana toimitaan, kuten poissaoloista on kirjattu.

Enemmän poissaoloista sairauden tai muiden erityisten tilanteiden takia on Opetushallituksen antamissa ohjeissa, joita noudatetaan yhdessä Perusopetuslain määräysten kanssa. Arvioinnista on opetussuunnitelman luvussa 6. sekä Opetushallituksen antamissa ajantasaisissa ohjeissa.

Yhteistyö sairaalaopetuksen yhteydessä

Sairauden takia pitkään poissaolleiden oppilaiden opiskelun tukeminen suunnitellaan tapauskohtaisesti yhteistyössä opettajien, oppilaan, huoltajan ja hoitavan tahon kanssa. Mikäli oppilas on ollut sairaalakoulussa, niin luokanopettaja/luokanohjaaja on yhteydessä sairaalakoulun opettajaan tai osallistuu sopimuksen mukaan yhteisiin palavereihin. Jos kyseessä on lastenpsykiatrinen hoitojakso, ensisijaisesti luokanopettaja/luokanohjaaja ja muut tarpeelliseksi koetut opettajat ja mahdollisesti opiskeluhuoltohenkilöstö osallistuu ennen kotiuttamista järjestettävään yhteispalaveriin. Palaveriin osallistuminen edellyttää aina asianmukaiset luvat, joista sopii hoitava taho.

Koulu on velvollinen antamaan hoitavalle taholle kaikki hoidon onnistumiseksi tarvittava ja pyydetty tieto. Lähetettyihin kyselyihin vastataan sovitusti ja pyydettyt asiakirjat toimitetaan välittömästi. Ennen niiden toimittamista on varmistettava pyynnön laillisuus ja mikäli pyydetään alkuperäiset asiakirjat, niiden kopion säilyttämisen tarpeellisuus. Asiakirjojen ja tietojen luovuttamisesta on tehtävä asianmukaiset merkinnät rekistereihin: kenelle, milloin ja mitä tietoja on annettu. Kaikkien edellä mainittujen asioiden hoitamisesta on vastuussa perusopetuksen rehtori yhdessä oppilaan luokanopettajan/luokanohjaajan kanssa.

Normaalikoulussa noudatetaan opetushallituksen antamaa ohjeistusta sairaalakoulussa olevan oppilaan arvioinnista:

1. Jokaisella sairaalaopetusta antavalla koululla tulee olla oma opetussuunnitelma, joka sisältää oppilaan arviointia koskevan osion. Osiossa tulee olla kuvattuna oppilaan arvioinnin tehtävä, tavoitteet sekä keskeiset periaatteet, arvioinnin ja palautteen antamisen käytännöt, arvioinnin perusteet ja perustuminen osaamisen kuvauksiin ja päättöarvioinnin kriteereihin, käyttäytymisen

arvioinnin tavoitteet ja perusteet, oppilaan itsearvioinnin toteuttaminen sekä opinnoissa etenemisen periaatteet. Koululla tulee olla myös omat todistuslomakkeet, joita tarvittaessa voidaan käyttää.

2. Jos oppilas opiskelee sairaalakoulussa vain lyhyen jakson, todistuksen antaa oppilaan oma ns. kotikoulu. Koulun tulee ottaa todistusta antaessaan huomioon sairaalakoulun antamat tiedot sairaalakoulussa opiskellusta ajasta.
3. Jos opiskelu toteutetaan jaksoittain ja oppilas saa ns. jaksoarvioinnin, arvioinnin suorittaa ja antaa oppilaalle se koulu, jossa oppilas on opiskellut suurimman osan jaksosta.
4. Jos oppilas opiskelee sairaalakoulussa pitemmän jakson, ja aina silloin kun oppilas on sairaalakoulussa lukukauden tai sitä pitemmän ajan, todistuksen antaa sairaalakoulu omalla todistuslomakkeellaan.

Päättötodistus annetaan oppilaalle aina normaalikoulun todistuslomakkeella ja todistuksen allekirjoittaa normaalikoulun johtava rehtori. Päättöarvioinnin suorittavat normaalikoulun ja sairaalakoulun oppilasta opettaneet opettajat yhdessä. Päättöarvioinnissa arvioidaan perusopetuksen koko oppimäärän suorittaminen ja arviointi perustuu vuosiluokkien 7–9 aikana osoitettuun osaamiseen ja Opetushallituksen antamiin kriteereihin.

5.6.8 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Toimintakulttuurikuvassa Hyvinvointi ja turvallinen arki- osiossa on myös kouluruokailu ja iltapäiväkerho ja koulun muut kerhot.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta luvusta 4:

Terveellinen kouluruokailu

Oppilaiden ruokailu tapahtuu ravintola Länsituulella. Koulupäivän aikana lapset saavat päivittäin lämpimän maksuttoman aterian, joka on ravitsemuksellisesti tasapainoinen. Ruokailun terveellisyyttä käsitellään eri oppiaineiden sisällöissä ja erityisesti terveystiedossa. Koulun opetushenkilökunta valvoo oppilaiden ruokailua päivittäin. Tavoitteena on varmistaa paitsi energiansaanti, myös vaikuttaa lasten ruokailutottumuksiin. Erityisen paljon kiinnitetään huomiota ruokala- ja tapakäyttäytymiseen.

Oppilaskunta voi järjestää mielipidekyselyjä kouluruokailusta ja palvelun tuottaja suorittaa asiakastytyväisyyskyselyjä. Vanhemmilla on mahdollisuus ilmaista mielipiteensä suoraan palvelun tuottajalle, henkilökunnalle tai vaikuttaa Vanhempainyhdistyksen kautta. Ruokalista on näkyvillä koulun kotisivuilla.

Eritysruokavalion tarpeessa olevat lapset huomioidaan yksilöllisesti esim. diabeetikot ja allergiset lapset tai lapset, joille jostakin syystä kouluruokailusta on kehittynyt psyykkistä oireilua. Tällaisten oppilaiden ruokailut suunnitellaan yhdessä vanhempien, palvelun tuottajan, opettajien ja terveydenhoitajan kanssa, jotta lapsen riittävä energian saanti ja fyysinen hyvinvointi voidaan turvata.

Säännöllisesti pitkäaikaisen sairautensa takia välipalaa tarvitsevat lapset saavat sen maksutta koulupäivän aikana. Iltapäivähoidossa oleville lapsille tarjotaan välipala, jonka kustannukset sisältyvät hoidosta perittävään maksuun. Muilla oppilailla on iltapäivisin mahdollisuus ostaa välipalaa koulun ruokalasta.

Muihin kuin edellä kuvattuihin terveydellisiin syihin liittyvästä välipalasta tehdään oppilaan ja huoltajien kanssa ehdotus johtavalle rehtorille, joka voi hyväksyä välipalan antamisen koulun kustantamana. Näissä poikkeustapauksissa on yleensä kyse lyhytaikaisesta palvelusta oppilaalle.

Vihreä lippu- työryhmä ja luokkien oppilasedustajat seuraavat ruokahävikkiä ja muistuttavat järkevistä ruokailutottumuksista. Käyttäytymiseen ruokalassa on laadittu ohjeistus. Opettajat ja oppilaskunta antavat tarvittaessa ehdotuksia tai järjestävät tempauksia ruokailuviihtyvyyden lisäämiseksi.

Iltapäiväkerho

Normaalikoulussa toimii koulun oma iltapäiväkerho Leppis 1–2 luokkien oppilaille. Se on keskeinen toimintamuoto oppilaiden hyvinvoinnin ja turvallisen arjen takaamiseksi. Aamutoimintaa järjestetään erikseen.

Iltapäiväkerhoon voi päästä vain se määrä oppilaita, joiden valvonta ja turvallisuus voidaan taata palkattujen vastuuhenkilöiden määrään suhteutettuna. Ensisijalla ovat ensimmäisen luokan oppilaat. Iltapäiväkerhoon ilmoitaudutaan kouluun ilmoittautumisen yhteydessä ja ensimmäisen luokan keväällä seuraavaa lukuvuotta varten.

Kerhossa on kaksi koulutettua iltapäivätoiminnan ohjaajaa, joiden apuna voi olla kouluavustajia. Kaikki oppilaat on vakuutettu Turun yliopiston toimesta. Iltapäiväkerholla on valtakunnallisen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukainen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma.

Leppiksen toiminnasta kerrotaan huoltajille koulun kotisivuilla ja koulutulokkaille järjestettävissä tutustumistilaisuuksissa.

Koulun muu kerhotoiminta

Normaalikoulussa on vuosittain vaihteleva eri aiheisiin keskittyvä laaja kerhotoiminta, joka tukee koulun opetusta tai antaa oppilaille mahdollisuuden tutustua uuteen aihepiiriin tai harrastukseen. Kerhot järjestetään pääosin ikäryhmittäin joustavasti koulupäivän päätyttyä 1–2 tuntia kerralla joko koko lukuvuoden ajan tai lyhyempinä jaksoina.

Kerhon ohjaajana toimii yleensä koulun oma opettaja, mutta myös opettajaopiskelija tai joku koulun ulkopuolinen henkilö voidaan palkata pitämään kerhoa, mikäli oman henkilöstön keskuudesta ei löydy riittävää asiantuntemusta. Oppilailla on mahdollisuus ehdottaa erilaisia kerhoaiheita.

Tavoitteena on vahvistaa yhteistyökykyä ryhmässä toimimisessa ja ohjata oppilaita näkemään kerhotoiminnan ja harrastuksen merkitys itselleen mielihyvän tuottajana ja/tai oman osaamisalueensa vahvistajana. Myös yrittäjyyteen kannustetaan ja rohkaistaan osallistumaan taito- ja taidekilpailuihin. Syrjäytymisen ehkäisyn näkökulmasta kerhotoiminnalla on suuri merkitys.

Oppilaille suositellaan myös koulun ulkopuolista kerhotoimintaa, koska hyvän harrastuksen merkitys nähdään merkittävänä oppilaan kokonaisvaltaista kasvua tukevana toimintana. Koulu tekee yhteistyötä huoltajien ja eri tahojen kanssa tukeakseen oppilaan vapaa-ajallaan saamia positiivisia kokemuksia. Kerhotoiminta on edellä toimintakulttuuri – kuvassa osassa Hyvinvointi ja turvallinen arki.

Kerhoista ilmoitetaan oppilaille ja huoltajille lukuvuoden alussa tai muuna ajankohtana, jos kerhon toiminta alkaa esimerkiksi vasta kevätlukukaudella. Osallistumiseen tarvitaan huoltajan hyväksyntä. Kerhojen odottamisesta ja kerhoaikaan liittyvistä vastuista on erillinen ohjeistus, jonka periaatteet kerrotaan oppilaille ja huoltajille.

Koulun kirjasto

Normaalikoulussa on kirjasto hajasijoitettuna kahteen kerrokseen. Se on oppilaiden opetuskäytössä päivittäin ja kirjoja voi lainata luettavaksi kirjastokortilla. Kirjaston osista on pyritty luomaan toimintakulttuurillisesti eri-ikäisten oppilaiden käyttöön tarkoitettuja oppimaiseman viihtyisiä kokonaisuuksia, joita suunnitellaan ja kehitetään yhdessä oppilaiden kanssa. Kirjastossa työskentelemisestä, oleskelemisestä sekä kirjojen käyttämisestä ja lainaamisesta ohjeistetaan kaikkien viihtyvyyden takaamiseksi. Tilojen siisteydestä huolehditaan yhdessä ja sovitaan mahdollisista vastuuhenkilöistä.

Koulumatkat ja kuljetukset

Taksilla kuljetettavat oppilaat tuodaan koulun lähiparkkipaikalle, koska heillä on perusteltu syy kuljetukseen. Huoltajien tuodessa lapsiaan kouluun, suositellaan pysähtymään Satamakadun varren ns. pysäköintitaskuihin, koska oppilaalla on siitä turvallinen reitti kävellen koulun pihaan.

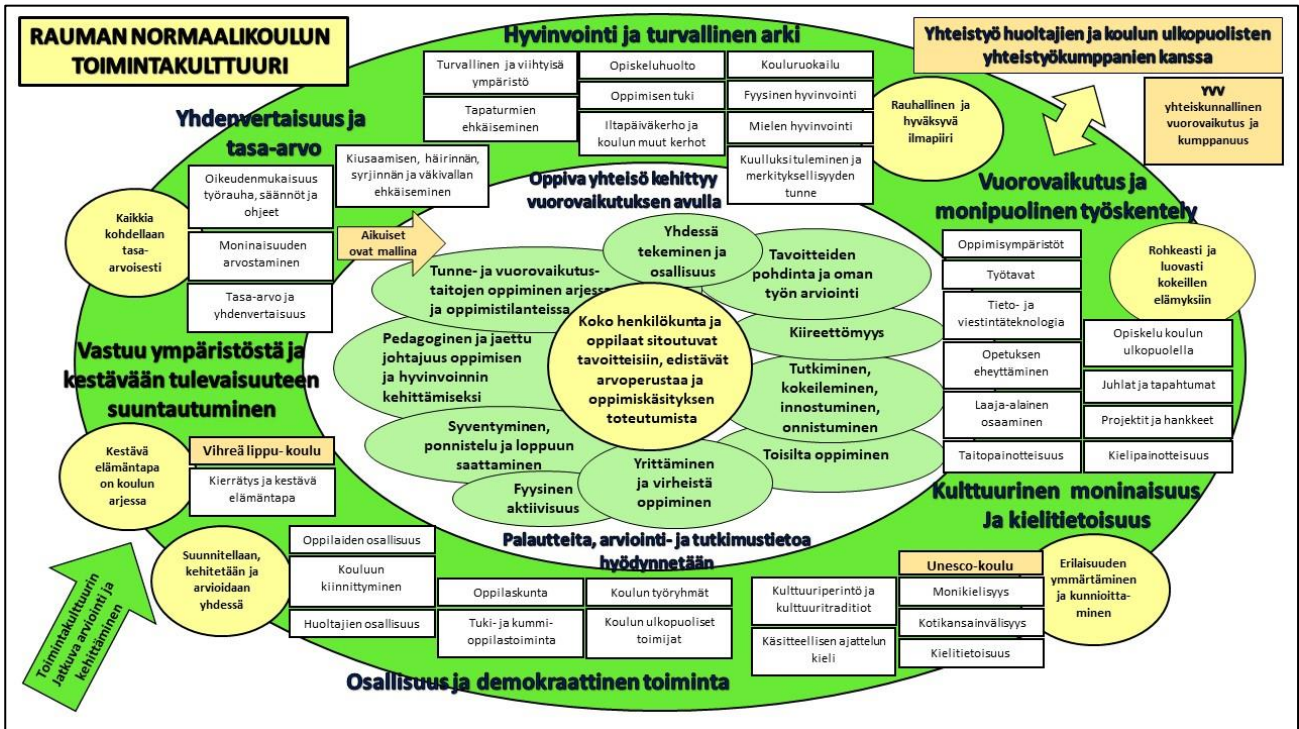
Oppilaille on turvallisuusohjeet liikenteessä liikkumisesta kävellen, pyörällä, mopolla tai mopoautolla. Ohjeistukset käsitellään oppilaiden kanssa lukuvuoden alussa ja aina tarvittaessa. Tämän luvun 5 alussa kohdassa **Koulun tilat, ympäristö ja turvallisuus** on käsitelty jo turvallisuutta ja liikennettä koulun ympäristössä ja koulun henkilöstön toimintatapoja turvallisuuden takaamiseksi.

Huoltajille tiedotetaan syyslukukauden alussa koulun suosittamista käytänteistä koulukuljetusten osalta. Ohjeita annetaan Wilman kautta tai muulla tavoin. Lisäksi ohjeita voidaan tarvittaessa tarkentaa, mikäli tulee joku poikkeama liikenteen osalta tai turvallisuuden vaarantuminen sitä edellyttää.

Turvallisuusohje koulukuljetusten ja kerhojen odotusajasta on erillisenä ohjeena koulun kotisivuilla.

Toimintakulttuurikuva, johon tässä luvussa on usein viitattu, on luvussa 4 kokonaan ja isompana sekä koulun kotisivuilla.

Poissaoloihin puuttumisen kynnyksen kuva isona.

RAUMAN NORMAALIKOULU

TURUN YLIOPISTO

Poissaoloihin puuttuminen on tärkeää oppilaan tulevaisuuden tukemista! Oppilas, huoltajat ja koulun henkilöstö toimivat aina yhteistyössä. Tarvittaessa pyydetään muiden asiantuntijoiden apua. Alla esitetyt huolen rajat ovat viitteellisiä. Jo yksikin **luvaton** poissaolo vaatii yhteydenoton kotiin!

Keskimäärin lapsi sairastaa ja on siksi poissa koulusta KOKO LUKUVUODEN aikana noin kahden viikon koulutuntien verran. Sairastumisesta on ilmoitettava! Muille poissaoloille pyydetään lupa etukäteen.

Poissaoloja kertyy: selityksenä epämääräisiä tuntemuksia, ”huonoa oloa, kipuja”. Halu jäädä kotiin. **Oppilaan kanssa keskustelu. Kodin ja koulun yhteydenpito: ”Onko huolta kotona tai koulussa?”**

Poissaolot lisääntyvät: yksittäisiä tai tiettyjä päiviä, epäselviä syitä, haluttomuutta lähteä kouluun. 50 tuntia alkaa olla ylittymässä nopeasti. Keskustelu oppilaan ja huoltajan kanssa. Tarvitaanko lisätukea?

Poissaolot jatkuvat ja haittaavat oppimista sekä huolestuttavat monin tavoin. Kertymä alkaa olla jo 70 tuntia. Oppilaan ja/tai kodin voimattomuuden tunnetta. **Suunnitelma ja lisätuen tarve!**

Tuesta huolimatta poissaolot jatkuvat. Oppiminen on kärsinyt merkittävästi. **Yksilöllisiä ratkaisuja ja ulkopuolista tukea on lisättävä! Luokalta selviytyminen on vaarantumassa! Suuri syrjäytymisriski!**